

sobem, že zatížil žalobkyni stejným korunovým penízem po případě s příslušnými úroky. Více, zejména francouzské franky — kromě oněch 6 fr. — nemohl M. požadovati na žalobkyni a nebyla tato povinna dáti M-ovi. Zaplatila-li tedy více, pokud se týče dala-li se zatížití vyšší částkou frankovou, učinila tak na svůj vrub, nebyl to náklad nutný a užitečný, a nemůže žádati jeho náhrady od svého zmocnitele — žalovaného. V tom, že žalovaný ihned písemně se neohradil proti dopisu ze dne 23. prosince 1920 a proti výpisu z účtu ze dne 23. února 1921, nelze spatřovati uznání zažalovaného nároku.

Čís. 2692.

Efektivnost plnění vylučuje diferenční obchod.

(Rozh. ze dne 5. června 1923, Rv I 111/23.)

Žalovaný koupil dne 3. listopadu 1922 od žalující banky 2,000.000 Krak. v kursu ke dni 5. listopadu 1921 po Kč 1.80 za 36000 Kč a s poplatkem manipulačním (courtage) 36 Kč úhrnem 36036 Kč. Žalující banka, jelikož žalovaný nesložil tržové ceny na tyto koupené peníze, ponechala koupené peníze ve svém depositu ve prospěch žalovaného a zatížila ho na běžném účtu tržní cenou oněch peněz. Žalovaný obdržel od žalující banky dne 23. února 1922 kontokorentní výtah, dle něhož dlužné saldo žalovaného ke dni 31. prosince 1921 činilo 36695 Kč a nic proti nemu nenamítal. Žalobě banky o zaplacení 36.695 Kč o b a n i ž š í s o u d y vyhověly, o d v o l a c í s o u d uvedl k námitce žalovaného, že jde o nežalovatelný nárok z diferenčního obchodu, v d ů v o d e c h: Pokud jde o námitku, že šlo o obchod diferenční, dlužno poukázat na správné zjištění soudu prvního, že rakouské koruny v obnosu 2,000.000 byly pro žalovaného a jsou uloženy v depotu žalobkyně, z čehož plyne, že šlo o koupi efektivní a nikoli o obchod diferenční.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Hlavní námitkou žalovaného proti odvolacímu rozsudku, na které založil oba dle čis. 2 a 4 § 503 c. ř. s. uplatněné důvody dovolací, je námitka diferenčního obchodu. O ten běží, byla-li smlouva o dodání zboží nebo cenných papírů učiněna (alespoň) jedním smluvníkem v úmyslu, druhému smluvníku poznatelném, že dodacího dne nemá býti dodáno (odebráno), nýbrž že má býti zaplacen (dosažen) rozdíl mezi smluvnou kupní cenou a kursem dodacího dne. V tom spočívá, byť i ne podle obsahu, tož přece účelu obchodu herní obchod v širším smyslu slova. Dle §u 266 c. ř. s. musí, kdo některé skutečnosti tvrdí, ale odpůrce jich nedozná, skutečnosti ony dokázat. Bylo na žalovaném, když tvrdil, že sporný obchod je zakázaným obchodem diferenčním, aby toho dokázal, a před tím arci, aby uvedl skutečnosti, se kterých by se dalo odvozovati, že jde o diferenční obchod. Toho, jak správně uvádí odvolací soud, žalovaný neučinil, nýbrž obmezil se pouze na tvrzení, že obchod byl učiněn za účelem spekulace, a o tom nabídl dukaz svědkem Jindřichem

H-em a výslechem stran. Proto byl právem tento důkaz zamítnut, poněvadž pro posouzení rozepře je vzhledem k námitce diferenčního obchodu nerozhodno, je-li sporný obchod spekulacním. Lichou je výtku, že žalovanému nebylo umožněno, by prokázal diferenční obchod, když skutečností, jež jsou takového obchodu předpokladem, ani netvrdil. Prvý dle čís. 2 uplatněný důvod není opodstatněn. Není opodstatněn ani druhý. Dovolatel usiluje nyní svaliti důkazní příkaz na žalobkyni, ač on to byl, jenž vynesl námitku diferenčního obchodu a jí se proti žalobnímu nároku bránil. Nedovede-li si dovolatel, jak praví v dovolání, představit, o jaké okolnosti by mohlo běžeti, pak si nedovede také představit podstatu diferenčního obchodu, při němž se tvrzením o spekulacním rázu obchodu nevystačí. Odvolací soud zcela správně poznamenal, odvolává se na zjištění první stolice, podle kterého rakouské koruny 2,000.000 byly a jsou pro žalovaného uloženy v depotu žalobkyně, že z toho plyne, že šlo o obchod efektivní a nikoli o diferenční. Právě efektivnost vylučuje diferenční obchod, neboť z té plyne zřetelný úmysl smluvních stran, že jim nejde jenom o diferenci, nýbrž o obchod plný a efektivní.

Čís. 2693.

Byl-li ujednán mezi kupitelem a prodátem pevný přepočítací kurs faktur, znějících na Kč, v ten způsob, že kupní cena jest splatna při obdržení zboží v Krak. dle umluveného kursu, může se prodátem domáhati zaplacení v Kč, byl-li kupitel při stále klesajícím kursu Krak. v prodlení s placením.

(Rozh. ze dne 5. června 1923, Rv I 159/23.)

Žalovaný (vídeňský obchodník) objednal u žalující severočeské firmy zboží, jež mělo býti dodáno v lednu a únoru 1921, platištěm byl stanoven bankovní spolek ve Vídni, kupní cena určena v československých korunách, avšak v přepočítacím kursu 1 Kč za 6·5 Krak. s tím, že kupní cena jest splatnou při dodání zboží v rakouských penězích. Žalobce zaslal žalovanému zboží počátkem března 1921, zároveň se zbožím i faktury, žalovaný však teprve dne 21. července 1921 složil u vídeňského bankovního spolku 21.700 K, ale ježto nevyhověl daňovým předpisům rakouským, nemohla částka ta býti připsána k dobru pro žalobce a zaplala se proto na účet žalovaného. Teprve 3. listopadu 1921 byla přepsána pro žalobce a 14. listopadu bylo pro žalobce složeno žalovaným dalších 25.872 K rakouských, které částky však žalobce nepřijal. Vzhledem k nastávajícímu mezitím poklesu rakouských korun (za 100 Krak. platilo se v červenci 1921 8·80 Kč, začátkem listopadu pak 1·80 Kč), domáhal se žalobce zaplacení kupní ceny v Kč. Oba nižší soudy žalobě vyhověly, odvolací soud z těchto důvodů: Prováděje odvolací důvody v souvislosti, namítá odvolatel, že když dle zjištění prvního soudu měl zboží zaplatiti ve Vídni a v rakouské měně v poměru tom, že za 1 Kč bylo zaplatiti 6·5 Krak., nemůže býti odsouzen, aby zaplatil v měně československé, poněvadž ani tvrzené prodlení nemůže míti v zápětí změnu měny a nemůže žalovanému odníti právo, platiti v měně rakouské, jak bylo původně ujednáno. Snaží se dovoditi, že